Taraftar Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Taraftar Motivasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31369

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Taraftar Motivasyon Ölçe?i (TMÖ), bireylerin spor etkinliklerine kat?lma ve bir tak?m? destekleme davran??lar?n?n alt?nda yatan psikolojik nedenleri ve güdüleri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, 2012 y?l?nda Kafkas, Çoban ve Kafkas-?ahin taraf?ndan Türkçeye uyarlama çal??mas? ile kazand?r?lm??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n ve alt boyutlar?n?n Türk kültürüne ve spor ortam?na uygunlu?unu test ederek psikometrik özelliklerini ortaya koymu?tur.

TMÖ, toplam 22 maddeden ve alt? farkl? alt boyuttan olu?maktad?r. Bu alt boyutlar, bireylerin sadece oyunu izleme motivasyonlar?n? de?il, ayn? zamanda sosyal etkile?im, heyecan aray??? ve günlük rutinlerden kaç?? gibi çe?itli motivasyon kaynaklar?n? da kapsamaktad?r. Ölçek, özellikle spor psikolojisi ve spor sosyolojisi alanlar?nda, taraftar davran??lar?n? ve ba?l?l?klar?n? anlamak için önemli bir araç olarak kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Taraftar Motivasyonu, **Spor Psikolojisi**, **Ölçek Uyarlama**, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, **Sosyal Motivasyon**.

Yazarlar

Muhammed Emin Kafkas, Bülent Çoban, Aysel Kafkas-?ahin

Amaç

Taraftar Motivasyon Ölçe?i'nin temel amac?, spor müsabakalar?na kat?l?mda bulunan taraftarlar?n bu davran??lar?n?n ard?ndaki temel motivasyon kaynaklar?n? sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, bireyleri stadyumlara veya spor etkinliklerine çeken spesifik faktörleri (örne?in, e?lence, sosyal ba?lar, can s?k?nt?s?ndan kaç?nma) belirlemeye odaklan?r.

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?, uluslararas? alanda kabul görmü? bu yap?y? Türk spor kültürü ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullanabilmek için gerçekle?tirilmi?tir. Bu sayede, Türkiye'deki spor organizasyonlar? ve kulüpler, taraftar profillerini daha iyi anlayarak pazarlama ve taraftar ili?kileri stratejilerini geli?tirebilirler.

Yap?

Taraftar Motivasyon Ölçe?i, spor taraftarl???n?n çok boyutlu do?as?n? yans?tan alt? farkl? motivasyonel faktörden olu?maktad?r. Bu faktörler, spor izleme deneyiminin hem ki?isel hem de sosyal yönlerini kapsamaktad?r. Ölçek, toplamda 22 madde içerir ve her madde, ilgili alt boyutu

ARABPSYCHOLOGY.COM

temsil eden belirli bir motivasyon kayna??n? sorgular.

Ölçe?in temel psikolojik yap?s?, bireylerin spor etkinliklerine kat?l?m?n? sa?layan içsel ve d??sal itici güçleri ölçmeye dayan?r. Bu alt boyutlar, spor psikolojisi literatüründe s?kça kar??la??lan, heyecan aray???, sosyal kimlik olu?turma ve günlük streslerden uzakla?ma ihtiyac?n? temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye adaptasyon çal??mas?nda (Kafkas ve ark., 2012), ölçe?in yap?sal geçerlik özelliklerinin incelendi?i belirtilmi?tir. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (taraftar motivasyonunu) ne derece do?ru ölçtü?ünü gösterir.

Adaptasyon çal??mas?, orijinal ölçek yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulamak için çe?itli istatistiksel yöntemler kullanm??t?r. Yap?sal geçerlik, genellikle do?rulay?c? veya aç?mlay?c? Faktör Analizi yöntemleriyle test edilir ve bu çal??ma da ölçe?in alt? faktörlü yap?s?n?n kültürel olarak tutarl? oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Kafkas ve arkada?lar?n?n 2012 tarihli adaptasyon çal??mas?nda, Taraftar Motivasyon Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?lar? incelenmi?tir.

Bir adaptasyon çal??mas?, genellikle Cronbach Alfa katsay?s?n? kullanarak ölçe?in genel ve alt boyutlar?n?n ne kadar güvenilir oldu?unu rapor eder. Yüksek güvenirlik de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle tutarl? oldu?unu gösterir, bu da TMÖ'nün Türkiye'deki popülasyonlarda tekrarlanabilir sonuçlar üretti?i anlam?na gelir.

Faktör Analizi

Taraftar Motivasyon Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas? sürecinde, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak amac?yla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in orijinal yap?s?nda yer alan alt? faktörlü modelin Türk örneklemi üzerindeki geçerlili?ini test etmi?tir.

Faktör Analizi sonuçlar?, 22 maddenin alt? farkl? alt boyuta (Kaç??, Oyun Kalitesi, Spor Atmosferi, Sosyal, Can S?k?nt?s?ndan Kaç?nma ve E?lence Motivasyonu) ayr?ld???n? ve bu faktörlerin yap?sal olarak birbirinden ayr??t???n? göstermi?tir. Bu, ölçe?in her bir motivasyon türünü ba??ms?z olarak ölçebilme kapasitesini teyit etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal derecelendirme belirtilmemi? olsa da, psikometrik uyarlama çal??malar?nda genellikle 5 veya 7 noktal? Likert tipi ölçek kullan?l?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Spor Taraftarlar?

Age Group: Genç ve Yeti?kin Popülasyon

Population Details: Türkiye'deki spor müsabakalar?n? takip eden veya kat?lan bireyler.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-Report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Taraftar, **Motivasyonel Faktörler**, **Spor Atmosferi**, **Psikometrik Özellikler**, **Ölçek**, **Ni?de Üniversitesi**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: mehmet.kafkas@inonu.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: ?nönü Üniversitesi, Beden E?itimi ve Spor Yüksekokulu, Malatya (2012 Kaynak Affiliation'a dayal? güncel bilgi gereklidir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in Türkçe adaptasyonu 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Muhammed Emin Kafkas ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi, adaptasyon çal??mas?na dair ek bilgiler içerebilir. Orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: taraftar-motivasyon-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Kafkas, M. E, Çoban, B. ve Kafkas-?ahin. A. (2012). Taraftar Motivasyon Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas?: Bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Ni?de Üniversitesi Beden E?itimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, *6*(1), 34-42.

Taraftar Motivasyon Ölçe?i Maddeleri

Taraftar Motivasyon Ölçe?i, 6 alt boyut ve 22 maddeden olu?maktad?r:

Kaç?? Motivasyonu (4 madde): Günlük stres ve s?k?nt?lardan uzakla?ma ihtiyac?n? ölçer.
Oyun Kalitesi Motivasyonu (4 madde): Yüksek kalitede spor performans? ve estetik izleme arzusunu ölçer.
Spor Atmosferi Motivasyonu (4 madde): Spor ortam?n?n heyecan?n?, gürültüsünü ve genel ambiyans?n? deneyimleme iste?ini ölçer.
Sosyal Motivasyon (3 madde): Arkada?larla veya aileyle vakit geçirme ve sosyal aidiyet duygusu geli?tirme iste?ini ölçer.
Can S?k?nt?s?ndan Kaç?nma Motivasyonu (3 madde): Rutin hayattan kurtulma ve heyecan arama ihtiyac?n? ölçer.
E?lence Motivasyonu (4 madde): Sporun sundu?u genel e?lence ve keyif alma faktörünü ölçer.

ARABPSYCHOLOGY.COM